

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

Hallituksen esitysluonnoksen ehdotukset liittyen valtionvarainministeriön rooliin kuntien varautumisen ohjauksesta sekä tytäryhtiöiden varautumisvelvoitteista ovat kokonaisuutena perusteltuja ja tarpeellisia. Esitys mahdollistaisi kuntien yhteneväiset varautumisen periaatteet kansallisesti, lisäksi se vahvistaisi kuntakonsernien varautumista ja näin ollen parantaisi kunnan valmiutta kohdata häiriötilanteita. Lisäksi kuntien varautumisen koordinaatio yhden ministeriön kautta toisi kuntien edustuksen mukaan kansallisiin varautumisen yhteistyöryhmiin.

Kuten esitysluonnoksen kappaleessa 2.1.4 todetaan, on kuntien varautumisen nykytila hyvin vaihtelevaa etenkin varautumisen resurssien osalta. Valtionvarainministeriön ohjauksella saataisiin kansallisesti kuntien varautumista yhtenäistettyä sekä tuotua hyviä toimintamalleja kaikkien kuntien saataville. Ministeriö toimisi myös kuntien edustajana eri ministeriöiden välisissä varautumisen yhteistyöryhmissä, esimerkiksi väestönsiirtojen suunnittelun suhteen.

Kuten esitysluonnoksen kappaleessa 2.1.3 todetaan, kuntien tuottamien lakisäateisten palveluiden yleinen suunnittelu, ohjaus ja seuranta kuuluvat kullekkin sektoriministeriölle. Varautumisen ohjauksen toimivaltaa näille ministeriöille ei ole määritely, joskin yleisen ohjauksen eräänä sisältönä voidaan tulkita olevan myös varautumisen ohjaus. Yleisin käsityksen mukaan sektoriministeriöiden tuottama varautumisen ohjaus on hyvin vaihtelevaa sekä koordinoimatonta. Kuntien varautumisen kansallisen ohjauksen kannalta olisi toivottavaa, että valtionvarainministeriö vastaisi kuntien strategisen tason varautumisen ohjauksesta ja yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa yhteensovittaisi strategisen tason varautumista kuntien toimialojen varautumisen ohjaukseen.

Kuntien tytäryhteisöt tuottavat yhteiskunnalle elintärkeitä palveluita, kuten esimerkiksi vesihuoltoa, lämpöä tai julkista liikennettä. Näiden elintärkeiden palveluiden vaarantuessa tullaan todennäköisimmin kohtaamaan lukuisia heijastevaikutuksia, joiden seurauksena myös muiden yhteiskuntakriittisten toimijoiden palveluntuotanto vaarantuu. Esitysluonnoksen kappaleessa 2.5 mainittuun kunnan konserniohjeeseen tulee sisällyttää

vastaavanlainen säännös, kuin on jo hyvinvointialueissa säädetty hyvinvointialueiden konserniohjeeseen.

Yllä mainittuun tekstiin perustuen pidän kuntalain muuttamisen esitysluonnosta koskien kuntien varautumisen ohjausta sekä konserniohjetta oikeanlaisena sekä toivottuna.

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

-

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

-

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Hakamäki Riitta
Liedon kaupunki - Mika Ingi, Liedon kaupunki